

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 4Co/59/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3512210373
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 10. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Oľga Lichnerová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2014:3512210373.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Oľgy Lichnerovej a sudkýň JUDr. Alice Beňovej a JUDr. Ivety Martinákovovej v právnej veci navrhovateľa X., s.r.o., so sídlom B., X. XX, D.: XX XXX XXX, zastúpeného Advokátskou kanceláriou G. X., s.r.o. so sídlom B., U. 4, proti odporcovi Q. republika - F. spravodlivosti SR, so sídlom B., I. námestie XX, o zaplatenie 125 Eur a iné, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 31. októbra 2013, č.k. 10C/245/2012-71 takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e .**

Odporcovi náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol návrh, ktorým sa navrhovateľ domáhal proti odporcovi zaplatenia náhrady majetkovej škody vo výške 125 Eur a náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 960,72 Eur, z dôvodu nečinnosti Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom v exekučnej veci. Svoje rozhodnutie po právnej stránke odôvodnil § 3 ods. 1 písm. a), d), § 4 ods. 1 písm. a) bod 1, § 5 ods. 1 § 6 ods. 1, § 9 ods. 1, 2 a § 17 ods. 1 a 2 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci. Navrhovateľ postup exekučného súdu hodnotí ako nesprávny a v rozpore so zákonom, konkrétne s ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku. V predmetnom prípade neexistuje okolnosť, ktorá by umožňovala exekučnému súdu postupovať nesústredene a so zbytočnými prietahmi tak, že k vydaniu rozhodnutia o udelení poverenia na vykonanie exekúcie pristúpil až po veľmi dlhej dobe. Navrhovateľ tvrdil, že je nutné deklarovať porušenie práv navrhovateľa na rozhodnutie o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v zákonom stanovenej dobe v spojení s porušením jeho práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručeného čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie veci v primeranom čase zaručeného čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ďalej deklarovať porušenie princípov právneho štátu, konkrétne princípov legality a tak nahradiť navrhovateľovi nemajetkovú ujmu a majetkovú škodu, ktorá mu bola spôsobená v príčinnej súvislosti porušením práv. Ďalej navrhovateľ žiadal, aby súd medzitýmnym rozsudkom rozhodol o základe veci tak, že vydá nasledovné rozhodnutie: Odporca je zodpovedný za škodu, ktorá vznikla navrhovateľovi nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom, pretože tento nerozhodol o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie pre vymoženie pohľadávky navrhovateľa, ktorá vznikla nespĺnením záväzku vyplývajúceho zo Zmluvy o úvere č. 3760477 dlžníkovi (povinnej) F. V., nar. XX.XX.XXXX v zákonom stanovenej lehote. Súd prvého stupňa oboznámením sa s podaniami účastníkov konania spolu s prílohami, spisovým materiálom súdu Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom, sp. zn. 5Er/487/2009 zistil, že súdny exekútor JUDr. J. A. podal dňa 24.09.2009 na súd žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie na základe exekučného titulu - Rozsudku Stáleho rozhodcovského súdu, č.k. SR 07334/09 zo dňa 01.07.2009.

Súd dňa 09.12.2009 vyzval oprávneného na predloženie úverovej zmluvy uzatvorenej medzi účastníkmi konania vrátane všeobecných zmluvných podmienok. Oprávnený zaslal súdu požadované listiny dňa 23.12.2009. Uznesením, č.k. 5Er/487/2009-20 zo dňa 29.06.2010 súd žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol. Oprávnený podal voči predmetnému uzneseniu odvolanie. Krajský súd v Trenčíne uznesením zo dňa 24.08.2010, č.k. 17CoE/325/2010-32, odvolanie oprávneného odmietol. Na základe vykonaného dokazovania súd prvého stupňa dospel k záveru, že navrhovateľ nepreukázal svoj nárok. V konaní neboli preukázané základné predpoklady pre skúmanie úradného postupu súdu, resp. vydania nezákonného rozhodnutia súdom v konaní vo veci udelenia poverenia pre vykonanie exekúcie na podklade rozhodcovského rozsudku, ktorá bola vedená na súde pod sp. zn. 5Er/487/2009. Z priloženého spisu súd prvého stupňa zistil, že žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie bola zamietnutá. Pre takýto postup súdu zákon neustanovuje žiadnu lehotu. Skutočnosť, že žiadosť bola prvostupňovým súdom zamietnutá, nie je jediným predpokladom, kedy je možné preskúmať predmetné rozhodnutie z pohľadu možného škodového následku na podklade zákona č. 514/2003 Z. z., nakoľko predmetné rozhodnutie v tejto veci nebolo odvolacím, resp. dovolacím súdom pre nezákonnosť zrušené. Okrem toho navrhovateľ do skončenia dokazovania ani nepredložil žiaden relevantný doklad, že si svoj nárok riadne uplatnil u odporcu, hoci ho súd na to v rámci predvolania na pojednávania riadne vyzýval, keď ho žiadal, aby predložil všetky originály dokumentov súvisiacich s prejednávanou vecou. Prenášanie dôkazného bremena na odporcu, aby jeho súd vyzval na predloženie predmetného spisu, nemá žiadnu oporu v zákone. Z týchto dôvodov súd prvého stupňa sa podrobnejšie nezaoberal meritom veci, ale návrh v celom rozsahu zamietol pre neunesenie dôkazného bremena navrhovateľom. O trovách konania rozhodol v súlade s § 142 ods. 1 O.s.p. tak, že úspešnému odporcovi nepriznal náhradu trov konania, pretože si žiadne neuplatnil.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľ z dôvodov, že v konaní došlo k vadám uvedeným v ust. § 221 ods. 1 O.s.p. a to, že v spojení s ust. § 205 ods. 2 písm. a) O.s.p. sa mu postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, v spojení s ust. § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p., v konaní rozhodoval vylúčený sudca (§ 205 ods. 2 písm. a) O.s.p. v spojení s § 221 ods. 1 písm. g) O.s.p.), súd prvého stupňa vec nesprávne právne posúdil podľa ust. § 205 ods. 2 písm. a) O.s.p. v spojení s ust. § 221 ods. 1 písm. h) O.s.p., súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy a rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Namietal, že ako strana konania nebol pred vynesení rozsudku oboznámený s písomným vyjadrením odporkyne k návrhu a toto mu bolo doručené až so samotným rozsudkom vo veci samej. Takýto procesný postup nepredstavuje len porušenie základného práva navrhovateľa na kontradiktórny súdny proces, ale aj priame porušenie § 114 ods. 2 O.s.p., osobitne to platí za situácie, keď súd vo veci neuskutočnil ústne pojednávanie s prítomnými účastníkmi konania. Upozornil, že porušením kontradiktórnosti konania navrhovateľ trpí zásadne tam, kde navyše vo vyjadrení k návrhu odporca vzniesol námietku premlčania a na túto námietku nedal súd navrhovateľovi možnosť akokoľvek pred vyhlásením rozsudku reagovať. Navrhovateľ nebol pred vynesení rozsudku oboznámený so súdom vykonanými listinnými dôkazmi uloženými v exekučnom spise a k vykonanému dokazovaniu nemal možnosť vyjadriť sa. Nebol teda oboznámený s obsahom dôkazov a tvrdení, nemal možnosť sa k týmto dôkazom a tvrdeniam vyjadriť a sám nemal možnosť navrhnúť dôkazy na podporu svojich tvrdení. Podľa konštantnej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva v Štrasburgu nemôže vnútroštátny súd založiť svoje rozhodnutie na skutočnostiach, o ktorých strana vystupujúca v konaní nevedela. Čo sa týka skutočnosti, že v danej veci nebolo možné rozhodnúť bez nariadenia pojednávania, poukázal na skutočnosť, že súd vykonal dokazovanie, ktorého obsah a rozsah si bez uvedenia akéhokoľvek dôvodu určil sám. Súd vykonal dokazovanie listinami, ktorých pôvod nie je v odôvodnení rozhodnutia poznateľný a nie je zrejmé, či išlo o listiny založené v exekučnom spise. Navrhovateľ uskutočnil podanie, ktorým upovedomil súd o skutočnostiach nasvedčujúcich k tomu, že sudcu, ktorému bola vec pridelená systémom súdneho manažmentu je potrebné z konania vylúčiť, pričom okolnosť, že krajský súd nevzhladol v označených veciach a skutočnostiach dôvod na vylúčenie sudcu nič nemení na tom, že v očiach navrhovateľa a objektívne v očiach verejnosti, nemožno tohto sudcu považovať za nestranného. Uviedol, že názor krajského súdu vo veci nestrannosti pre rozpor s rozhodovacou praxou iných krajských súdov, Ústavného súdu SR a Európskeho súdu pre ľudské práva v Štrasburgu, neobstojí. Navrhovateľ podal ústavnú sťažnosť pre porušovanie jeho práva na nestranný súd, ktorej výsledkom bude zrušenie rozhodnutia krajského súdu. V konaní bolo možné uskutočniť len také úkony, ktoré neprípúšťajú odklad. Ústne pojednávanie vo veci odklad pripúšťalo a nebolo neodkladným úkonom za danej procesnej situácie. Navrhovateľ uviedol, že súd sa dopustil viacerých omylov, keď konštatoval, že navrhovateľom namietané lehoty na vydanie rozhodnutia boli dodržané, avšak v odôvodnení prezentované časové

úseky tomu nenasvedčujú. Je nepochybné, že navrhovateľom tvrdený nesprávny úradný postup bol v konaní jednoznačne preukázaný. Súd bol bezdôvodne nečinný, spôsobil tak zbytočné prieťahy v konaní a nerozhodol o návrhu navrhovateľa v zákonnej lehote. Konajúci súd sa musí vysporiadať s všetkými vytýkanými zložkami nesprávneho úradného postupu. V napadnutom rozhodnutí tomu tak nie je, čo robí rozhodnutie nepreskúmateľným pre nedostatok dôvodov. Žiadal, aby odvolací súd zrušil rozsudok súdu prvého stupňa a vec mu vrátil na opätovné prejednanie.

Odporca sa k odvolaniu navrhovateľa písomne nevyjadril.

Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací vec preskúmal podľa § 212 ods. 1 O.s.p. bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa je potrebné ako vecne správne potvrdiť podľa § 219 ods. 1 O.s.p., pričom v nadväznosti na ust. § 219 ods. 2 O.s.p. sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením súdu prvého stupňa a na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku dodáva nasledovné:

V sporovom konaní, o ktoré ide aj v prejednávanej veci, platí dispozičná a prejednacia zásada. Prejednacia zásada spočíva v tom, že tvrdenie skutočností a navrhovanie dôkazov, ktoré ju preukazujú, je zásadne vecou účastníkov konania. Úprava vychádza z toho, že iniciatíva pri zhromažďovaní dôkazov leží zásadne na účastníkoch a ukladá im označiť dôkaz k preukázaniu tvrdenia. Účastník má povinnosť tvrdenia (§ 79 ods. 1 a § 101 ods. 1 O.s.p.) a povinnosť dôkazu. K splneniu tejto povinnosti je viazaný každý účastník konania. Pokiaľ navrhovateľ poukazuje na ust. § 101 ods. 2 O.s.p., odvolací súd zdôrazňuje, že ust. § 101 ods. 2 O.s.p. predpokladá pre prejednanie v neprítomnosti účastníka konania skutočnosť, že sa účastník nedostaví na pojednávanie a nepožiada z dôležitého dôvodu o odročenie. Navrhovateľ v prejednávanej veci bol riadne predvolaný na konanie pred súdom prvého stupňa, kedy na v poradí prvé pojednávanie svoju neúčast' písomne ospravedlnil z dôvodu kolízie s inými pojednávaniami, pričom súd prvého stupňa jeho žiadosť akceptoval a pojednávanie nariadené na 26.09.2013 odročil za účelom opätovného predvolania účastníkov konania. Následne súd prvého stupňa vytýčil nový termín pojednávania na 31.10.2013, navrhovateľ predvolanie na pojednávanie prevzal dňa 30.09.2013, možnosť zúčastniť sa na pojednávaní bez ospravedlniteľného dôvodu nevyužil bez toho, aby mal na to dôležité dôvody, preto súd prvého stupňa správne vo veci rozhodoval v zmysle § 101 ods. 2 O.s.p. v neprítomnosti riadne predvolaného navrhovateľa, ako aj v neprítomnosti riadne predvolaného odporcu, ktorý svoju neúčast' ospravedlnil a súhlasil s tým, aby súd prvého stupňa pojednával vo veci v jeho neprítomnosti.

Odvolací súd preto zdôrazňuje, že v prejednávanej veci nebolo porušené právo na kontradiktórne konanie. Podľa ust. § 115 ods. 1, 2 O.s.p., ak tento zákon alebo osobitný predpis neustanovuje inak, súd nariadi vo veci samej pojednávanie, na ktoré predvolá účastníkov a všetkých, ktorých prítomnosť je potrebná. Predvolanie sa musí doručiť účastníkom tak, aby mali dostatok času na prípravu, spravidla najmenej 5 dní pred dňom, keď sa má pojednávanie konať.

Právo účastníka, aby jeho vec bola prejednávaná verejne a v jeho prítomnosti, zaručené čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, je potrebné chápať tak, že súd je povinný umožniť účastníkovi uplatnenie práva konať a rozhodnúť v jeho neprítomnosti. Dokazovanie je časťou občianskeho súdneho konania, v ktorej si súd vytvára poznatky potrebné na rozhodnutie vo veci. Účastníci konania majú procesnú, dôkaznú povinnosť, teda povinnosť uviesť dôkazy na preukázanie tvrdených skutočností. Procesný dôsledok spojený s dôkaznou povinnosťou môže mať za následok neunesenie dôkazného bremena. Dôkaznú povinnosť môže plniť účastník od začiatku konania v návrh na začatie konania, vo vyjadrení k nemu mimo týchto procesných úkonov v rámci prípravy pojednávania, pri odročovaní pojednávania. Jej cieľom je unesenie dôkazného bremena v rozsahu, v ktorom dôkazné bremeno spočíva na účastníkovi konania bez ohľadu na jeho procesné postavenie. Za dôkaz môžu slúžiť všetky prostriedky, ktorými možno zistiť stav. Podľa ust. § 129 ods. 1 O.s.p. možno vykonať dokazovanie listinami tak, že predseda senátu (samosudca) na pojednávaní listinu alebo jej časť prečíta alebo oboznámi ich obsah. Podľa ust. § 122 ods. 1 O.s.p. súd vykonáva dokazovanie na pojednávaní, ak neboli splnené podmienky na vydanie rozhodnutia bez ústneho pojednávania.

Navrhovateľ v množstve svojich podaní na súdoch tvrdí, že súd mu svojim postupom odňal možnosť konať pred súdom, avšak ako bolo vyššie konštatované, v danej veci bolo nariadené pojednávanie na konkrétny termín, navrhovateľ bol riadne a včas predvolaný bez ospravedlnenia sa nedostavil s tým, že na pojednávaní sa súd prvého stupňa oboznámil s obsahom spisu a obsahom exekučného spisu súdu.

Pokiaľ teda súd prvého stupňa na pojednávaní vykonal dôkazy navrhované navrhovateľom a poskytol možnosť obom účastníkom zúčastniť sa pojednávania, čím mali možnosť vyjadriť sa k dôkazom, resp. navrhnúť ďalšie dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, takýmto postupom súdu prvého stupňa nedošlo k porušeniu princípov kontradiktórnosti, princípu rovnosti zbraní ako základných definičných prvkov práva na spravodlivé súdne konanie. Súd prvého stupňa preto v prejednávanej veci dodržal zásadu priamosti, ústnosti vykonávania dôkazov ako jednu zo základných zásad občianskeho súdneho konania, ktorú zaručuje nielen Ústava (čl. 48 ods. 2), ale aj Dohovor (čl. 6 ods. 1), keďže táto zásada je súčasťou práva účastníkov konania na spravodlivé prejednanie veci týkajúce sa ich občianskych práv a záväzkov. Postupom súdu prvého stupňa preto nedošlo k porušeniu práva vyjadriť sa ku každému z vykonaných dôkazov v zmysle čl. 48 ods. 1 Ústavy SR, k porušeniu zásad priamosti a ústnosti vykonávaných dôkazov a kontradiktórnosti sporového konania.

Pokiaľ navrhovateľ spochybňoval v konaní zákonného sudcu s poukazom na ust. § 15 ods. 1 O.s.p., odvolací súd zdôrazňuje, že o vylúčení zákonného sudcu už rozhodoval. Odvolací súd v aktuálnom konaní nezistil žiadne skutočnosti, ktoré by spochybňovali nestrannosť zákonného sudcu. Dôvod na vylúčenie sudcu nezakladá ani skutočnosť, že sudca má prejednať a rozhodnúť vec, v ktorej odporcom je súd, na ktorom tento sudca vykonáva súdnicstvo (vid'. napr. uznesenie NS SR, sp. zn. 3Nc 14/2010). Pre účely preskúmvanej veci odvolací súd zdôrazňuje, že dôvodom na vylúčenie sudcu nie je bez ďalšieho ani to, že vykonáva súdnicstvo na súde, ktorý údajne podľa tvrdenia navrhovateľa svojim nesprávnym úradným postupom v inej právnej veci založil zodpovednosť odporcu za majetkovú škodu a nemajetkovú ujmu v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z.

Zároveň na zdôraznenie správnosti rozhodnutia súdu prvého stupňa odvolací súd dodáva, že súdny exekútor podal na súd prvého stupňa dňa 24.09.2009 žiadosť o udelenie poverenia, na podklade exekučného titulu, ktorým bol rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu, sp. zn. SR 07334/09 zo dňa 01.07.2009. Súd prvého stupňa výzvou zo dňa 09.12.2009 vyzval právneho zástupcu navrhovateľa na predloženie zmluvy o úvere uzatvorenej medzi účastníkmi vrátane všeobecných zmluvných podmienok alebo iných obdobných zmluvných dojednaní. Oprávneného na výzvu reagoval a exekučnému súdu zaslal zmluvu o úvere zo dňa 30.10.2008 spolu so Všeobecnými podmienkami poskytnutia úveru. Okresný súd Nové Mesto nad Váhom uznesením zo dňa 29.06.2010, č.k. 5Er/487/2009-20 zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 23.07.2010. Súd za predpokladu, ak nezistí rozpor v žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu zo zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu. Táto lehota neplatí, ak ide o exekučný titul podľa ust. § 41 ods. 2 písm. c) a d). Ak súd zistí v rozpor v žiadosti alebo návrhu exekučného titulu zo zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne, prípadne exekučné konanie z dôvodu nesplnenia podmienok konania zastaví. Súdu lehota na rozhodnutie o žiadosti v prípade, keď zistí nesúlad exekučného titulu so zákonom teda neplynula, pričom dobu na rozhodnutie vzhľadom na potrebu posudzovať povahu prisúdeného plnenia v rozhodcovskom rozsudku, platnosť rozhodcovskej doložky, túto vyhodnotiť aj z pohľadu ochrany spotrebiteľa považuje aj odvolací súd za primeranú. Z tohto pohľadu potom nemožno konštatovať žiadne porušenie lehoty na rozhodnutie.

V tomto smere preto základné skutkové tvrdenie navrhovateľa v návrhu, že súd prvého stupňa nevydal poverenie pre súdneho exekútora v zákonom stanovenej 15-dňovej lehote neobstojí a preto bol v konečnom dôsledku v celom rozsahu správny postup súdu prvého stupňa, ktorý dospel k záveru, že nárok navrhovateľa nie je dôvodný, a to s poukazom na jeho skutkové tvrdenia tvrdené v návrhu ako aj s poukazom na neunesenie dôkazného bremena na strane navrhovateľa v prejednávanej veci. Preto krajský súd ako súd odvolací v konečnom dôsledku rozhodnutie súdu prvého stupňa ako vecne správne potvrdil, pričom zároveň dodáva, že pokiaľ sa navrhovateľ vo svojom odvolaní dovoláva ústavnej sťažnosti, ktorú podal na postup krajského súdu vo veci nestrannosti pre rozpor s rozhodovacou praxou iných krajských súdov, tieto sťažnosti ako vyplývajú z ustálenej praxe boli ústavným súdom zamietnuté a preto ani táto námietka o rozhodovaní veci vylúčeným sudcom zo strany navrhovateľa dôvodná nie je.

O náhrade trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa ust. § 224 ods. 1 v spojení s ust. § 142 ods. 1 a ust. § 151 ods. 1 O.s.p., kedy úspešnému odporcovi v konaní náhrada trov odvolacieho konania priznaná nebola, nakoľko tento si žiadne trovy odvolacieho konania neuplatnil.

Toto rozhodnutie prijal senát krajského súdu jednomyseľne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.